

**Procedura organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej
w Publicznym Przedszkolu nr 1 w Kobylce
dla dzieci, które posiadają orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego**

Podstawa prawna:

- 1) *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1280),*
- 2) *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1309).*

Cel

Procedura została opracowana w celu:

- 1) doprecyzowania zakresu zadań nauczycieli i specjalistów zatrudnionych w przedszkolu, związanych z organizowaniem pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dziecka, które posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, po uprzednim rozpoznaniu jego indywidualnych możliwości psychofizycznych,
- 2) usprawnienia współpracy pomiędzy nauczycielami i specjalistami organizującymi pomoc psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu,
- 3) ujednolicenia sposobu współdziałania nauczycieli, rodziców i specjalistów.

Zakres

Procedura dotyczy objęcia dziecka posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego pomocą psychologiczno-pedagogiczną od momentu podjęcia opieki nad dzieckiem przez nauczyciela do momentu zakończenia planowanych działań.

Orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydawane są przez zespoły orzekające, które działają przy poradniach psychologiczno-pedagogicznych. Katalog niepełnosprawności, które uprawniają do ubiegania się o orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, jest ściśle określony i ograniczony. Orzeczenia są wydawane w stosunku do dzieci: niesłyszących lub słabosłyszących, niewidomych i słabowidzących, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z niepełnosprawnością intelektualną, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności

1. Dziecko z niepełnosprawnością, z której wynikają problemy w funkcjonowaniu w przedszkolu, w aktywnym i pełnym uczestnictwie w jego życiu, z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi ma prawo i możliwość dobrowolnego i bezpłatnego uczestnictwa w odpowiednio zorganizowanych zajęciach, które zaspokoją jego indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w przedszkolu jest udzielana w trakcie bieżącej pracy z dzieckiem oraz poprzez zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów, a także w formie:

- 1) zajęć rozwijających uzdolnienia,
- 2) zajęć specjalistycznych:
 - a) korekcyjno-kompensacyjnych,
 - b) logopedycznych,
 - c) rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne,
 - d) innych zajęć o charakterze terapeutycznym.

Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne organizuje się dla dzieci z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi, w tym specyficznymi trudnościami w uczeniu się. Liczba uczestników nie może przekraczać 5.

Zajęcia logopedyczne organizuje się dla dzieci z deficytami kompetencji i zaburzeniami sprawności językowych. Liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 4.

Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne organizuje się dla dzieci przejawiających trudności w funkcjonowaniu społecznym. Liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 10, chyba że jej zwiększenie jest uzasadnione potrzebami dzieci.

Inne zajęcia o charakterze terapeutycznym organizuje się dla dzieci z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi, mających problemy w funkcjonowaniu w przedszkolu oraz z aktywnym i pełnym uczestnictwem w życiu przedszkola. Liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 10.

Zajęcia rewalidacyjne organizuje się w celu usprawniania zaburzonych funkcji rozwojowych i intelektualnych dziecka.

2. Dyrektor organizuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną, planując i prowadząc działania mające na celu poprawę jakości udzielanej pomocy. Dyrektor w szczególności:

- 1) ustala formy udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, okres ich udzielania oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy będą realizowane;
- 2) tworzy zespół złożony z nauczycieli i specjalistów pracujących z dzieckiem;

- 3) koordynuje pracami zespołu przy wielospecjalistycznej ocenie funkcjonowania dziecka oraz przy tworzeniu Indywidualnego Programu Edukacyjno-Terapeutycznego (IPET), chyba że wyznaczy do tego zadania inną osobę;
- 4) kontroluje realizację IPET-u;
- 5) uzgadnia warunki współpracy np. z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym z poradniami specjalistycznymi, z placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży,
- 6) za zgodą rodziców dziecka występuje do publicznej poradni z wnioskiem o przeprowadzenie dodatkowej diagnozy i wskazanie sposobu rozwiązania problemu dziecka w sytuacji, gdy mimo udzielanej pomocy nie następuje poprawa jego funkcjonowania.

Wniosek o przeprowadzenie diagnozy i wskazanie sposobu rozwiązania problemu dziecka zawiera informacje o:

- 1) rozpoznanych indywidualnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, możliwościach psychofizycznych dziecka oraz jego potencjale rozwojowym;
- 2) występujących trudnościach w funkcjonowaniu dziecka w przedszkolu lub szczególnych uzdolnieniach dziecka;
- 3) działaniach podjętych przez nauczycieli, wychowawców grup i specjalistów w celu poprawy funkcjonowania dziecka w przedszkolu, formach udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu, okresie jej udzielania oraz efektach podjętych działań i udzielanej pomocy;
- 4) wnioskach dotyczących dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania dziecka.

3. Rodzice:

- 1) mogą zapoznać się z proponowanymi przez przedszkole formami udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dziecka i dla rodziny;
- 2) mają możliwość zapoznania się z indywidualnym planem pracy z dzieckiem,
- 3) mogą korzystać z fachowych porad i konsultacji psychologa, logopedy, terapeuty, dyrektora.

4. Nauczyciele, wychowawcy grup oraz specjaliści – udzielają dzieciom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w trakcie bieżącej pracy oraz poprzez zintegrowane działania.

Do zadań nauczycieli, wychowawców grup oraz specjalistów w przedszkolu należy w szczególności:

- a) rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci;
- b) określanie mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień dzieci;
- c) rozpoznawanie przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu dziecka, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie dziecka i jego uczestnictwo w życiu przedszkola;
- d) podejmowanie działań sprzyjających rozwojowi kompetencji oraz potencjału dziecka w celu podnoszenia efektywności uczenia się i poprawy jego funkcjonowania;
- e) współpraca z poradnią w procesie diagnostycznym i postdiagnostycznym, w szczególności w zakresie oceny funkcjonowania dziecka, barier i ograniczeń w środowisku utrudniających funkcjonowanie dziecka i jego uczestnictwo w życiu przedszkola oraz efektów działań podejmowanych w celu poprawy funkcjonowania dziecka i planowania dalszych działań;
- f) prowadzenie obserwacji pedagogicznych mających na celu wczesne rozpoznanie u dziecka dysharmonii rozwojowych i podjęcie wczesnej interwencji, a w przypadku dzieci realizujących obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne – prowadzenie obserwacji pedagogicznych zakończonych analizą i oceną gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole (diagnoza przedszkolna);
- g) ocena efektywności udzielanej pomocy i formułowanie wniosków dotyczących dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania dziecka;
- h) wraz z zespołem specjalistów przeprowadzanie wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania dziecka i na jej podstawie tworzenie i realizacja Indywidualnego Programu Edukacyjno-Terapeutycznego.

Do zadań psychologa w przedszkolu należy w szczególności:

- a) prowadzenie diagnozy i indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci oraz możliwości psychofizycznych w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień dzieci oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie dziecka i jego uczestnictwo w życiu przedszkola;
- b) diagnozowanie sytuacji wychowawczych w przedszkolu w celu rozwiązywania problemów stanowiących barierę i ograniczających aktywne i pełne uczestnictwo dziecka w życiu przedszkola;
- c) udzielanie dzieciom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- d) podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci;

- e) minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku przedszkolnym,
- f) inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych;
- g) pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień dzieci;
- h) wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:
 - rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci w celu określenia ich mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie dziecka i jego uczestnictwo w życiu przedszkola,
 - udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- i) wraz z zespołem składającym się z innych specjalistów oraz nauczycieli przeprowadzanie wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania dziecka i na jej podstawie tworzenie i realizacja Indywidualnego Programu Edukacyjno-Terapeutycznego.

Do zadań logopedy w przedszkolu należy w szczególności:

- a) diagnozowanie logopedyczne, w tym prowadzenie badań przesiewowych w celu ustalenia stanu mowy oraz poziomu rozwoju językowego dzieci;
- b) prowadzenie zajęć logopedycznych oraz porad i konsultacji dla rodziców i nauczycieli w zakresie stymulacji rozwoju mowy dzieci i eliminowania jej zaburzeń;
- c) podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających powstawaniu zaburzeń komunikacji językowej we współpracy z rodzicami dzieci;
- d) wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:
 - rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci w celu określenia ich mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie dziecka i jego uczestnictwo w życiu przedszkola;
 - udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;

- e) wraz z zespołem składającym się z innych specjalistów oraz nauczycieli przeprowadzanie wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania dziecka i na jej podstawie tworzenie i realizacja Indywidualnego Programu Edukacyjno-Terapeutycznego.

Do zadań terapeuty pedagogicznego należy w szczególności:

- a) prowadzenie badań diagnostycznych dzieci z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub specyficznymi trudnościami w uczeniu się w celu rozpoznawania trudności oraz monitorowania efektów oddziaływań terapeutycznych;
- b) rozpoznawanie przyczyn utrudniających dzieciom aktywne i pełne uczestnictwo w życiu przedszkola;
- c) prowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym;
- d) podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających niepowodzeniom edukacyjnym dzieci, we współpracy z rodzicami;
- e) wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:
 - rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci w celu określenia ich mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie dziecka i jego uczestnictwo w życiu przedszkola;
 - udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- f) wraz z zespołem składającym się z innych specjalistów oraz nauczycieli przeprowadzanie wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania dziecka i na jej podstawie tworzenie i realizacja Indywidualnego Programu Edukacyjno-Terapeutycznego.

Zadania zespołu dla dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego

Dla dziecka posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego dyrektor przedszkola tworzy zespół pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Członkowie zespołu wspólnie opracowują Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny, w którym uwzględnia się:

- 1) podstawę Indywidualnego Programu Edukacyjno-Terapeutycznego, rodzaj dysfunkcji;
- 2) okres udzielania działań wspierających (maksymalnie jeden etap edukacyjny);

- 3) cele do osiągnięcia, w zakresie których dziecko wymaga pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- 4) zakres i sposób dostosowania programu wychowania przedszkolnego oraz wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dziecka, w szczególności przez zastosowanie odpowiednich metod i form pracy;
- 5) zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z dzieckiem, ukierunkowane na poprawę jego funkcjonowania, w tym – w zależności od potrzeb – na komunikowanie się z otoczeniem z użyciem wspomagających i alternatywnych metod komunikacji (AAC), oraz wzmacnianie jego uczestnictwa w życiu przedszkolnym poprzez działania o charakterze rewalidacyjnym;
- 6) formy i okres udzielania dziecku pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane;
- 7) działania wspierające rodziców dziecka oraz – w zależności od potrzeb – zakres współdziałania z:
 - a) poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi,
 - b) placówkami doskonalenia zawodowego nauczycieli,
 - c) organizacjami pozarządowymi,
 - d) innymi instytucjami oraz podmiotami działającymi na rzecz rodzin dzieci,
 - e) innymi formami wychowania przedszkolnego;
- 8) zajęcia rewalidacyjne oraz inne zajęcia odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne dziecka, uwzględniające, w zależności od potrzeby w zakresie zajęć rewalidacyjnych:
 - a) w przypadku dziecka niedowidzącego i niewidomego – naukę orientacji przestrzennej i poruszania się oraz naukę systemu Braille'a lub innych alternatywnych metod komunikacji;
 - b) w przypadku dziecka z zaburzeniami mowy lub jej brakiem – naukę języka migowego lub innych sposobów komunikowania się, w szczególności wspomagających i alternatywnych metod komunikacji (AAC);
 - c) w przypadku dziecka z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera – zajęcia rozwijające umiejętności społeczne, w tym umiejętności komunikacyjne.
- 9) zakres współpracy nauczycieli i specjalistów z rodzicami dziecka w realizacji przez przedszkole/oddział przedszkolny zadań związanych z realizacją IPET-u;
- 10) rodzaj i sposób dostosowania warunków organizacji kształcenia do rodzaju niepełnosprawności dziecka oraz zakres wykorzystania technologii wspomagających ten proces;

11) wybrane zajęcia wychowania przedszkolnego realizowane indywidualnie z dzieckiem lub w grupie liczącej do 5 dzieci.

Dla dziecka posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego dyrektor przedszkola powołuje zespół pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Członkowie zespołu realizują program w ramach zajęć obowiązkowych. Zadaniem utworzonego zespołu jest współpraca z rodzicami, w zależności od potrzeb, z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, lub innymi osobami, których wiedza i umiejętności będą pomocne w zaplanowaniu pomocy dla dziecka. Członkowie zespołu wykonują następujące zadania:

- 1) co najmniej dwa razy w roku przeprowadzają wielospecjalistyczną ocenę poziomu funkcjonowania dziecka;
- 2) sprawdzają efektywność programu i dokonują ewentualnych modyfikacji (nie rzadziej niż dwa razy w roku szkolnym dokonują oceny efektywności udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, informując dyrektora i rodziców o efektach tej pracy poprzez udostępnienie jej wyników oraz wniosków do dalszej pracy z dzieckiem);
- 3) przekazują rodzicom kopię wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania dziecka oraz kopię indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego;
- 4) podejmują działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych, w tym również z udziałem rodziców;
- 5) dokumentują udzielaną pomoc oraz badania (dla każdego dziecka dokumentacja gromadzona jest w formie indywidualnej teczki, którą podczas rozmowy z rodzicami udostępniają, by wskazać postępy rozwojowe dziecka).

Warto pamiętać, że w pracach zespołu powinni brać udział rodzice dziecka. Do współtworzenia programu, jeśli zaistnieje taka potrzeba, można zaprosić przedstawicieli poradni psychologiczno-pedagogicznej. Pracę zespołu koordynuje dyrektor lub wyznaczony przez niego nauczyciel grupy, do której uczęszcza dziecko, lub specjalista prowadzący z dzieckiem zajęcia.

Zadania nauczyciela prowadzącego grupę przedszkolną

Nauczyciel zobowiązany jest do rozpoznawania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych, w tym zainteresowań i uzdolnień dziecka na podstawie obserwacji pedagogicznych, które kończą się oceną gotowości do podjęcia nauki w szkole. W przypadku stwierdzenia, że dziecko wymaga objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną, nauczyciel niezwłocznie udziela takiej pomocy, prowadząc zajęcia o charakterze terapeutycznym w trakcie bieżącej pracy z dzieckiem lub udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formie zajęć rozwijających dla dzieci szczególnie uzdolnionych, mających wyjątkowe predyspozycje i prowadzi je przy

wykorzystaniu aktywnych metod pracy. O podjętej pracy informuje jednocześnie dyrektora przedszkola.

Jako członek zespołu utworzonego dla dziecka z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, nauczyciel powinien:

- 1) przeprowadzać obserwacje pedagogiczne (na początku roku szkolnego, do listopada – dokonać diagnozy rozwoju i funkcjonowania dziecka.
- 2) nawiązać współpracę z rodzicami, czyli rozpoznać środowisko rodzinne;
- 3) sformułować potrzeby rozwojowe dziecka;
- 4) informować rodziców o możliwościach i rodzaju pomocy udzielanej dziecku;
- 5) wnioskować do specjalisty o objęcie dziecka zajęciami pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- 6) w trakcie bieżącej pracy z dzieckiem realizować pomoc psychologiczno-pedagogiczną;
- 7) dokonać oceny postępów dziecka oraz ustalić wnioski do dalszej pracy z nim.

Zadania koordynatora zespołu pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Po utworzeniu zespołu dla dziecka z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego i wyznaczeniu koordynatora do jego obowiązków należy:

- 1) do 30 września lub w ciągu 30 dni od dostarczenia do przedszkola orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego przeprowadzić wraz z zespołem – na podstawie posiadanej dokumentacji, specjalistycznych badań wykonanych w przedszkolu oraz poza nim, oceny funkcjonowania dziecka przez nauczycieli i rodziców – wielospecjalistyczną ocenę funkcjonowania dziecka oraz sporządzić Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny;
- 2) poinformować rodziców o udziale dziecka w zajęciach specjalistycznych, które powinny trwać do czasu złagodzenia bądź wyeliminowania zaburzeń stanowiących powód objęcia daną formą pomocy na podstawie wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania dziecka;
- 3) informować rodziców o terminach spotkania zespołu oraz ustalonych sposobach pracy, wymiarze godzin i okresach udzielania pomocy;
- 4) informować rodziców, że mogą wnioskować o udział psychologa, pedagoga, logopedy lub innego specjalisty w spotkaniach zespołu (osoby biorące udział w spotkaniach są zobowiązane do nieujawniania poruszanych na nich spraw – taką informację powinien przekazać koordynator zespołu lub nauczyciel prowadzący indywidualne zajęcia z dzieckiem);

Sposób prezentacji procedur

1. Umieszczenie treści dokumentu na stronie internetowej przedszkola.
2. Udostępnienie dokumentu na tablicy ogłoszeń w przedszkolu.
3. Zapoznanie nauczycieli i specjalistów w dziedzinie wychowania oraz rodziców z treścią procedur.
4. Zapoznanie rodziców z obowiązującymi w placówce procedurami na zebraniach organizacyjnych we wrześniu każdego roku szkolnego.

Tryb dokonywania zmian w procedurze

Wszelkich zmian w opracowanych procedurach może dokonać z własnej inicjatywy lub na wniosek rady pedagogicznej dyrektor placówki. Wnioskodawcą zmian może być również rada rodziców. Proponowane zmiany nie mogą być sprzeczne z prawem.

Zasady wchodzi w życie dnia

Wprowadza się zmiany w treści zasad dnia

.....
podpis dyrektora